

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
ΕΛΕΝΗ ΤΣΑΜΙΛΗ
ΕΙΡΗΝΗ ΚΑΙΑΦΑ
ΝΑΥΣΙΚΑ ΤΣΑΟΥΣΗ

Δεν μπορείς να
διδάξεις τίποτα στον
άνθρωπο. Το μόνο που
μπορείς να κάνεις,
είναι να τον βοηθήσεις
να ανακαλύψει αυτό
που έχει μέσα του.

Γαλιλαίος

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ

Ne (nemo) + υποτακτική παρακειμένου

Noli, nolite + απαρέμφατο ενεστώτα

(κειμ.25) Oribus urbis nolite confidere
Oribus urbis ne confisi sitis

(κειμ.25) Neminem credideritis patriae consulturum esse
Nolite credere patriae consulturum esse

(κειμ. 28) Noli spectare quanti homo sit
Ne spectaveris quanti homo sit

(κειμ. 24) Accipe nunc quid postea Nasica responderit
Ne acceperis nunc quid postea Nasica responderit
Noli accipere nunc quid postea Nasica responderit

ΣΥΓΚΡΙΣΗ

Β' όρος σύγκρισης: απρόθετη αφαιρετική (κυρίως αφαιρετική συγκριτική)

Quam + ομοιόπρωτα ή ομοιότροπα με τον α'όρο σύγκρισης

(κειμ.28) ... nihil ei gratius possit esse quam recuperatio fugitivi - recuperatione
(κειμ.31) Tum adulescens fortior hoste, hasta eum transfixit - quam hostis
(κειμ.37) ... etsi ego clamabam nihil esse bello civili miserius - quam bellum civile
(κειμ.37) ... sed nihil miserius quam ipsa victoria - ipsa victoria
(κειμ.41) ... his antiquiores Horatii ... - quam hi
(κειμ.46) Nec magis vituperandus est proditor patriae quam proditor ... aut desertor - proditore, desertore
(κειμ.46) ... decet cariore esse patriam quam nosmet - a nobis

ΑΠΟΛΥΤΗ ΣΥΓΚΡΙΣΗ

(κειμ. 27) ...qui multo minor natu erat
(κειμ. 27) ...sed videri tamen ea dibi duriora et acerbiora
(κειμ.27) ... meliora enim fore spero
(κειμ. 37) ea victores ferociores impotentioresque reddit
(κειμ. 48) Si quid durius ei videbatur ...

ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΟΥ post

post (πρόθεση) + αιτιατική

post (επίρρημα) + αφαιρετική του μέτρου ή διαφοράς

(κειμ. 21) post hoc factum - hoc post facto
(κειμ. 23, 31,38) ... paulo post - post paulum
(κειμ. 24) paucis post diebus ... - post paucos dies
(κειμ. 29) ... post victoriam Actiacam - victoria post Actiaca
(κειμ. 45) ... et tertio post die - post tertium diem
(κειμ. 47) ... post aliquot annos - aliquot post annis

ΕΙΔΙΚΟ ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ

Λατινισμός του ειδικού απαρεμφάτου: το υποκείμενο του απαρεμφάτου τίθεται σε αιτιατική και εξαρτάται ως αντικείμενο από ρήμα λεκτικό ή δοξαστικό ενεργητικής φωνής.

Άρση λατινισμού του ειδικού απαρεμφάτου: το υποκείμενο του απαρεμφάτου τίθεται σε ονομαστική και εξαρτάται ως αντικείμενο από λεκτικό ή δοξαστικό ρήμα παθητικής φωνής.

 φροντιστήρια
ΠΟΥΚΑΜΙΣΑΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ FRANCHISE

ΠΕΙΡΑΙΑΣ

Σωτήρος & Αλκιβιάδου 132

Τηλ.: 210 4112507, e-mail: info@roukamisas.gr

ΑΓ. ΒΑΡΒΑΡΑ (ΝΕΟ): Ελ. Βενιζέλου & Μεγ. Αλεξάνδρου 161, Τηλ.: 210 5616810, **ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (ΝΕΟ)**: Ηπείρου 37, Τηλ.: 210 9312700, **ΑΙΓΑΛΕΩ**: Θηβών 425 & Αδριανουπόλεως 10, Τηλ.: 210 5319805, **ΑΜΦΙΑΛΗ**: Κεφαλληνίας 8, Τηλ.: 210 4004200, **ΓΑΛΑΤΣΙ**: Ελ. Βενιζέλου 16, Τηλ.: 210 2224000, **ΓΛΥΦΑΔΑ**: Γαύραρη 44 & Πόντου 87, Τηλ.: 210 9647806, **ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑ**: Ελ. Βενιζέλου 72, Τηλ.: 210 4622920, **ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ (ΝΕΟ)**: Μινωακούρου 14, Τηλ.: 2810 245300, **ΚΑΛΛΙΘΕΑ**: Ελ. Βενιζέλου 188, Τηλ.: 210 9588891, **ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΣ**: Δημητρακοπούλου & Σπεσιών 38, Τηλ.: 210 4978027, **ΛΑΡΙΣΑ**: Ρούσβετ & Κοποδιστρίου 1, Τηλ.: 2410 612660, **ΜΕΓΑΡΑ (ΝΕΟ)**: 28ης Οκτωβρίου 148, Τηλ.: 22960 24248, **ΜΟΣΧΑΤΟ**: Χρυσαστόμου Σμύρνης 124, Τηλ.: 210 9401137, **ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ**: Ελ. Βενιζέλου 233 & Μάρκου Μπότσαρη 30, Τηλ.: 210 9883771, **ΝΙΚΑΙΑ**: Απαθείας & Διαμαντίδη 71, Τηλ.: 210 4975777, **ΠΕΙΡΑΙΑΣ**: Σωτήρος & Αλκιβιάδου 132, Τηλ.: 210 4112506, **ΠΕΡΑΜΑ**: Λ. Ειρήνης 177, Τηλ.: 210 4416454, **ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ (ΝΕΟ)**: Τζων Κέννεντυ & Γιαννισών 122, Τηλ.: 210 5987116

(κειμ. 24 - λατινισμός)	... exclamavit Nasica <u>se</u> domi non esse
(κειμ. 34 - λατινισμός)	... et clara voce Scipioni nuntiaverunt <u>se</u> venisse
(κειμ. 44 - λατινισμός)	... a quo <u>se</u> metui putet
(κειμ. 45 - λατινισμός)	... scribit <u>se</u> cum legionibus celeriter adfore
(κειμ. 48 - λατινισμός)	... a cerva <u>sese</u> monitum esse
(κειμ. 41- άρση του λατινισμού)	... qui primi coluisse Italiam dicuntur
(κειμ. 48 - άρση του λατινισμού)	... (<u>ea cerva</u>) ... et perisse credita est

ΠΕΡΙΦΡΑΣΤΙΚΗ ΣΥΖΥΓΙΑ

(κειμ. 23 – Ενεργητική Π.Σ.)	<u>Erat ascensus</u> navem
(κειμ.43 – Ενεργητική Π.Σ.)	... nec diu miserrima <u>futura</u> sum
(κειμ. 48 – Ενεργητική Π.Σ.)	... in quo ipse cum amicis <u>futurus esset</u>
(κειμ.46 – Παθητική Π.Σ.)	...magis <u>vituperandus</u> est proditor
(κειμ.46 – Παθητική Π.Σ.)	...ut <u>laudandus</u> is sit
(κειμ. 48 – Παθητική Π.Σ.)	... quod <u>imperandum</u> militibus <u>esset</u>

ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

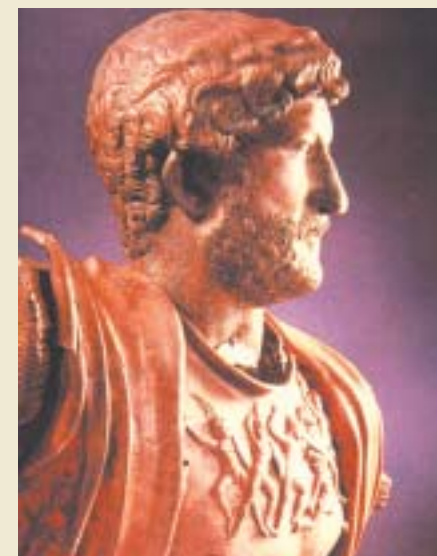
... cum se ipsum ... existimasset (κειμ. 34) → cum + υποτακτική = εσωτερική λογική διεργασία
 ... quod honesta et bona et modesta sit (κειμ. 41) → quod + υποτακτική = υποκειμενική αιτιολογία
 ... quod tonsoris praeripisset officium (κειμ. 49) → quod + υποτακτική = υποκειμενική αιτιολογία
 ... quod tam aperte mentiebatur (κειμ. 24) → ουσιαστική αιτιολογική πρόταση ως αντικείμενο της μετοχής indignatus

ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ ΑΝΑΦΟΡΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

... quae scripsisset (κειμ. 27)
 ... quem metuat ... - ... a quo se metui putet ... (κειμ. 44)
 ... quod imperandum militibus esset (κειμ. 48)
 ... in quo ipse cum amicis futurus esset (κειμ. 48)
 ... quae perisset (κειμ. 48)
 • Οι δευτερεύουσες αναφορικές προτάσεις εκφέρονται με **υποτακτική λόγω επίδρασης του πλαγίου λόγου**.
 ... quae ad concordiam pertinerent (κειμ. 37)
 • Η δευτερεύουσα αναφορική πρόταση εκφέρεται με υποτακτική γιατί δηλώνει κάτι το ενδεχόμενο – δυνατό (**δυννητική υποτακτική**).
 ... quae velit victor ... / ... quorum auxilio victoria parta sit (κειμ. 37)
 • Οι δευτερεύουσες αναφορικές προτάσεις εκφέρονται με υποτακτική **λόγω έλξης** από την υποτακτική που προηγείται.

ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ ΧΡΟΝΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

... cum illa cubiculum mariti intraverat ... (κειμ. 23)
 ... quotiescumque avis non respondebat (κειμ. 29)
 • Οι δευτερεύουσες χρονικές προτάσεις εισάγονται με τον **επαναληπτικό cum**.
 ... cum in conspectu Roma fuit (κειμ. 43)
 ... cum iam neutris gratiam referre poteram (κειμ. 44)
 • Οι δευτερεύουσες χρονικές προτάσεις εισάγονται με τον **καθαρά χρονικό cum**.

ΑΔΡΙΑΝΟΣ
(76-138 Μ.Χ)

Από τους σημαντικότερους Ρωμαίους αυτοκράτορες, έμεινε στην ιστορία για τις καινοτομίες και το φιλελληνισμό του. Ήταν ισπανικής καταγωγής, όπως και ο προκάτοχος και συγγενής του Τραϊανός, του οποίου, όμως, τους κατακτητικούς πολέμους περιόρισε, κάτι που έδωσε την ευκαιρία στη Ρώμη να ανακάμψει οικονομικά. Βρέθηκε, όμως, αντιμέτωπος με το στρατιωτικό κατεστημένο, τους παλιούς στρατηγούς του Τραϊανού. Η απάντηση του Αδριανού στις συνωμοσίες ήταν να προχωρήσει σε αλλαγή της νομοθεσίας, με βάση την οποία διαχωρίζονταν οι αρμοδιότητες πολιτικών και στρατιωτικών. Αυτή ήταν μια σοβαρή καινοτομία, που ακρωτηρίασε το φλερτ των στρατοκρατών με την εξουσία και με την υπονόμευση της συγκλήτου. Ο Αδριανός προχώρησε μάλιστα στη σύσταση συμβουλίου του αυτοκράτορα, ενώ του στρατού ηγήθηκε ο ίδιος ακόμα και στην καταστολή της εξέγερσης των Ιουδαίων. Λάτρης του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού ασπάστηκε τη «δεύτερη σοφιστική κίνηση», μελέτησε πολύ την ελληνική λογοτεχνία, επισκέφθηκε πολλές φορές την Αθήνα, την οποία κόσμησε με το Ολυμπίον, το ναό της Ήρας, το Γυμνάσιον, τον Πάνθεον, το Υδραγωγείον, τη Βιβλιοθήκη, ενώ την κατέστησε πρωτεύουσα του «Πανελληνίου» των πόλεων. Ίδρυσε πολλές πόλεις στο όνομά του (η Αδριανούπολη της Θράκης η πιο γνωστή) και σχολή ελληνικών - το «Αθήναιον» στη Ρώμη, όπου έχτισε κτίρια με τα ονόματα Λύκειον, Ακαδημία, Πρυτανείον, ο ίδιος δε ντυνόταν ελληνικά. Δεν είναι τυχαίο ότι οι Έλληνες τον αποκαλούσαν «Πανελλήνιο», «Ήλιο», «Ολύμπιο», ενώ οι Ρωμαίοι «Γραικύλο».

ΧΡΟΝΙΑ

φροντιστήρια
ΠΟΥΚΑΜΙΣΑΣ